

SXEDIO.J76

2.8.1966: ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝ ΑΝΑΦΛΕΞΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΛΕΥΚΑΣ -ΛΙΜΝΙΤΗ ΕΝΩ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΕΙ ΟΤΙ ΘΑ ΠΑΡΕΙ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΝΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΗΣΕΙ ΤΗΝ ΤΑΞΗ

Στις **2** Αυγούστου οι Τούρκοι έδρασαν εν συγχωρδία εναντίον του κυπριακού κράτους.

Εβαλαν με πυκνά πυρά εναντίον θέσεων της Εθνικής Φρουράς από τρεις θέσεις τους στο Καλό Χωριό Λεύκας, το Περιστερωνάρι και την Εληά, τριάντα χιλιόμετρα βορειοδυτικά της Λευκωσίας.

Τα πυρά επαναλήφθηκαν και την επομένην ενώ στις **4** του μηνός στις έντεκα το βράδυ εξαπέλυσαν επίθεση από την περιοχή Λεύκας και Αμπελικού.

Οι Τούρκοι είχαν προωθηθεί σε απόσταση **20** μόλις μέτρων από το ύψωμα "Κουδέλλα" της Εθνικής Φρουράς και άνοιξαν πυρ με αυτόματα εναντίον του σκοπού. Δυο σκοποί τραυματίστηκαν ενώ τρίτος διέφυγε.

Οι τραυματισθέντες ήσαν οι Κυριάκος Σιαπάνης από το Φρέναρος και Κωνσταντίνος Κλεάνθους από τη Λεμεσό.

Η ατμόσφαιρα στην περιοχή Ξερού και ιδιαίτερα της Λεύκας, του Περιστερωναρίου και του Αμπελικού μετατράπηκε πραγματικά σε πολεμική. Η Εθνική Φρουρά απέστειλε ενισχύσεις στην περιοχή ενώ άλλοι άνδρες της τέθηκαν σε συναγερμό.

Η περιοχή Λεύκας προσφερόταν για τη δημιουργία ενός νέο θύλακα. Περιλάμβανε πολλά τουρκοκυποριακά χωριά με επικεφαλής τη Λεύκα και το Λιμνίτη, σε μικρή απόσταση από το χωριό Κάτω Πύργος, ενώ μπορούσε να ελέγχει τον κύριο δρόμο από τη Λευκωσία μέσω Κάτω Πύργου και Μανσούρας προς την Πάφο.

Οιο Ελληνοκύπριοι αυτή την περίοδο περνούσαν με συνοδεία ανδρών της Ειρηνευτικής Δύναμης. Ακόμα οι Εθνοφρουροί που υπηρετούσαν στην περιοχή μπορούσαν να επιβούν σε λεωφορεία και να περάσουν

μέσω του Λιμνίτη, αλλά ντυμένοι με πολιτικά ρούχα και όπλα.

Η ένταση που επικρατούσε στην περιοχή απειλούσε την έκρηξη νέων επεισοδίων και ανταλλαγή πυρών με την πρώτη ευκαιρία.

Έτσι στις 7 Αυγούστου ακόμα ένας Εθνοφρουρός, ο Νίκος Αναστασίου από το Πραστειό Μεσαορίας, τραυματιζόταν στο χέρι στο ύψωμα Λίμπι παρά τον Λιμνίτη στην τοποθεσία "Κόρακας".

Οι συγκρούσεις στην περιοχή του Λιμνίτη κλιμακώθηκαν. Σχετικά ο ανταποκριτής της εφημερίδας "Ο Φιλελεύθερος" Πάμπος Σαββίδης, μετέδιδε στις 8 Αυγούστου 1966:

"Αι προχθεσιναί επιθέσεις των ληστοσυμοριτών του Λιμνίτου αποτέλεσμα των οποίων υπήρξεν ο ελαφρός ευτυχώς, τραυματισμός του λοχίου της Εθνοφρουράς Νικολάου Αναστασίου εκ Πραστειού Αμμοχώστου προσέλαβον χθες πλέον εντονο χαρακτήρα και κατέστησαν άκρως επικίνδυνοι ουχί μόνον διά τους εις την περιοχὴν άνδρας της Εθνοφρουράς, αλλά και διά τους Ελληνας κατοίκους των πέριξ χωρίων. Ούτω καθ' όλην σχεδόν την διάρκειαν της χθεσινής ημέρας κατ' αραιά διαστήματα οι Τούρκοι στασιασταί του Λιμνίτου έβαλλον εναντίον θέσεων της Εθνοφρουράς ως και κατά του ελληνικού χωρίου Λουτρός.

Οι πυροβολισμοί ερρίπτοντο δι' οπλοπολυβόλων τύπου Μπρεν και διά στρατιωτικών τυφεκίων Μ.1 διεκόποντο δε μόνον όταν ενεφανίζοντο εις την περιοχὴν περίπολοι της Διεθνούς Δυνάμεως διά να συνεχισθούν όμως και πάλιν ευθύς ως οι άνδρες της ΟΥΝΦΙΚΥΠ απεκακύνοντο.

Εν τω μεταξύ οι τρομοκράται απέκοψαν τελείως την οδόν Λιμνίτου- Πύργου τοποθετήσαντες, οδόφραγμα εις ωρισμένον αυτής σημείον παρά το οποίον ετοποθέτησαν ενόπλους, ούτω δε οι κάτοικοι των χωρίων Πύργου, Πηγαινιών και Μοσφιλιού, δεν ηδυνήθησαν να κατέλθουν χθες εις Λευκωσίαν.

Παραλλήλως οι τούρκοι του Λιμνίτου κατά

διαταγήν της ηγεσίας της TMT εγκατέλειψαν τας καθημερινάς ασχολίας των και υπεχρεώθησαν να εργασθούν διά την κατασκευήν νέων οχυρωματικών έργων, ως και την μεταφοράν οπλισμού και πυρομαχικών εις τα επί των γειτνιαζόντων προς το χωρίον των στρατηγικά υψώματα επί των οποίων υπάρχουν εγκαθιδρυμένα φυλάκια".

Στις **9** Αυγούστου οι τούρκοι, σύμφωνα με στοιχεία της Εθνικής Φρουράς εξαπέλυσαν επιθέσεις εναντίον των φυλακίων στην τοποθεσία "Κόρακας" και "Κάτω Ξερόβουνος" οπότε η Εθνική Φρουρά έδρασε αστραπιαία με αποτέλεσμα οι τούρκοι να δεχθούν την κατάπαυση του πυρός.

Ομως και στις άλλες περιοχές της νήσου οι τούρκοι δεν έμεναν αδρανείς.

Ετσι στις **16** Αυγούστου απέκλεισαν το δρόμο που οδηγούσε στον αστυνμικό σταθμό Μαλιαλή στην Πάφο δυσκολεόντας την αλλαγή φρουράς στο σταθμό και μεταφοράς προμηθειών.

Μικροεπεισόδια σημειώθηκαν επίσης στο Βαρώσι και η εικόνα που δινόταν ήταν ότι η Κύπρος βρισκόταν στις φλόγες.

Ετσι ο Πρόεδρος Μακάριος αναγκάστηκε στις **17** Αυγούστου να προειδοποιήσει την ΟΥΝΦΙΚΥΠ ότι θα έπαιρνε τα κατάλληλα μέτρα εκτός αν αυτή κινείτο δραστήρια για να επαναφέρει την τάξη.

Ο Μακάριος διαβίβασε τις προειδοποιήσεις του στον Στρατηγό Μάρτολα και τον Κάρλος Μπερνάρντες, αντιπρόσωπο του Γ. Γ. του ΟΗΕ στην Κύπρο.

Ο Μακάριος έδωσε και γραπτώς τις θέσεις της κυβέρνησης και όπως ανέφερε η εφημερίδα "Ο Φιλελεύθερος" στηριζόμενος σε έγκυρες πληροφορίες "η κυπριακή Κυβέρνησις διαδηλοί διά του εγγράφου, το οποίον υπέβαλε χθες προς του κ.κ. Μερνάρντες και Μάρτολα ο Μακαριώτατος, ότι εις την απόφασιν της να ίδη το ταχύτερον την ομαλότητα αποκαθισταμένην εις την περιοχόν του Κτήματος, παραμένη ακλόνητος, είναι δε εν προκειμένω αποφασισμένη να προβή εις την λήψιν όλων των αναγκαίων μέτρων προς την κατεύθυνσιν αυτήν εάν εντός λογικού χρονικού

διαστήματος δεν τελεσφορήσουν αι προσπάθειαι των Ηνωμένων Εθνών".

Επίσης "εκφράζεται εν προκειμένω η ελπίς ότι την σταθεράν και αποφασιστικήν αυτήν στάσιν της Κυβερνήσεως θα διαβιβάσουν οι εκπρόσωποι των Ηνωμένων Εθνών προς την τουρκικήν πλευράν, εις τρόπον ώστε να καταστή προς πάσαν κατεύθυνσιν σαφές, ότι η Κυβέρνησις δεν είναι διατεθειμένη να ανέχεται, επ' άοριστον την εκμετάλλευσιν υπό των τούρκων των προσπαθειών του μηχανισμού τον οποίον διαθέτουν τα Ηνωμένα Εθνη, διά να μονιμοποιούν απαραδέκτους διά το Κυπριακόν κράτος καταστάσεις αι οποίαι εν τη συνεχεία των αποβαίνουν αφ' ενός εις βάρος της πολιτείας και αφ' ετέρου προς όφελος των τούρκων στασιαστών".